

Minister Klimatu i Środowiska

DSA-WBE.050.1.2024.NP
3430988.13597508.10985873
Warszawa, 30-10-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację pana posła Jarostawa Wieczorka w sprawie katastrofy ekologicznej w zbiorniku Dzierżno Duże, K10INT5130, poniżej przedstawiam odpowiedzi na zadane pytania.

Ad. 1. Czy ministerstwo ustaliło przyczyny śnięcia ryb na zbiorniku Dzierżno Duże?

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, GIOŚ dokonuje oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych. W przypadku rzeki Kłodnicy oraz Kanału Gliwickiego, ocena ta wskazuje na wielokrotne przekroczenie wartości progowej dla parametru opisującego poziom zasolenia wód (przewodność w 20 °C) w efekcie działalności zakładów górniczych, jak również na szeroki dostęp biogenów wpływających m.in. z pól uprawnych oraz z procesów hodowli zwierząt. Dodatkowo, modyfikacje hydromorfologiczne, które prowadzą do stagnacji wody, w połączeniu z wyżej wymienionymi parametrami fizykochemicznymi, tworzą warunki sprzyjające powstawaniu zakwitów fitoplanktonowych, w tym szczególnie z uwagi na podwyższone zasolenie, zakwitów *Prymnesium parvum* („złota alga”). W związku z powyższym, źródłowe przyczyny katastrofy ekologicznej na jeziorze Dzierżno Duże można przypisać ogólnemu stanowi ekologicznemu rzeki Kłodnicy oraz Kanału Gliwickiego.

W odniesieniu do bezpośrednich przyczyn masowego śnięcia ryb, które odnotowano w sierpniu bieżącego roku w sekcji IV Kanału Gliwickiego oraz w zbiorniku Dzierżno Duże, cechy fizjologiczne ryb oraz badania przeprowadzone przez Zakład Ichtiopatologii i Ochrony Zdrowia Ryb IRŚ-PIB w Żabieńcu wskazały na efekt działania toksyn wyprodukowanych przez *Prymnesium parvum*. Tę tezę potwierdza również obserwowana liczebność „złotej algi” w tych akwenach, gdzie przekroczony został próg II stopnia zagrożenia.

Ad. 2. Proszę o podanie wszystkich wyników badań wody od 1 sierpnia 2024 do 10 września 2024 w zbiorniku Dzierżno Duże, wszystkich sekcjach kanału Gliwickiego oraz w rzece Kłodnica.

Wyniki badań prób wody pobranych ze zbiornika Dzierżno Duże, Kanału Gliwickiego oraz rzeki Kłodnicy od dnia 1 sierpnia 2024 r. do dnia 10 września 2024 r., przekazane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zawarte zostały w załączniku nr 1 do niniejszego pisma.

Ad. 3. Proszę o podanie wszystkich wyników badań ryb (śniętych oraz żywych) od 1 sierpnia 2024 do 10 września 2024 w zbiorniku Dzierżno Duże, wszystkich sekcjach kanału Gliwickiego oraz w rzece Kłodnica.

Wyniki badań ryb przeprowadzonych od 1 sierpnia 2024 r. do 10 września 2024 r., w tym badań sekcyjnych śniętych ryb oraz badania ichtiopatologicznego żywych ryb odłowionych ze zbiornika Dzierżno Duże, wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Katowicach oraz Zakład Ihtiopatologii i Ochrony Zdrowia Ryb w Żabieńcu, Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – Państwowy Instytut Badawczy, zawarte zostały w *Załącznikach nr 2 – 5* do niniejszego pisma.

Ad. 4. Jakie wsparcie w trakcie działań przy wyławianiu ryb otrzymało z Ministerstwa koła wędkarskie zaangażowane w akcje?

Podczas śnięcia ryb w rejonie zbiornika Dzierżno Duże, na miejscu pracowały ekipy Wód Polskich ze Strażą Pożarną, Państwową Strażą Rybacką oraz Wojskami Obrony Terytorialnej (około 60 żołnierzy). Ww. służby współpracowały z Polskim Związkiem Wędkarskim (PZW) w trakcie działań przy wyławianiu ryb.

Ad. 5. Jakie są plany przywrócenia rybostanu w tym zbiorniku?

Zgodnie z informacją uzyskaną od PGW WP Wody Polskie, zbiornik Dzierżno Duże jest częścią obwodu rybackiego PZW rzeki Kłodnica nr 1. Dla przedmiotowego obwodu rybackiego w czerwcu 2024 r. został sporządzony operat rybacki, który określa zasady prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, w tym w szczególności limity połowów gospodarczych i amatorskich, wymiary gospodarcze ryb oraz sposoby odtwarzania zasobów ryb, w tym zarybienia. W dniu 26 września 2024 r. ww. operat został pozytywnie zaopiniowany przez uprawnioną jednostkę, tj. Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – Państwowy Instytut Badawczy. Jednocześnie w związku z wystąpieniem w sierpniu 2024 r. w zbiorniku Dzierżno Duże masowych śnięć ryb, wskazano na konieczność sporządzenia aktualizacji przedmiotowego operatu rybackiego. W konsekwencji, podmiot uprawniony do rybactwa przygotował aneks do operatu rybackiego obwodu rybackiego rzeki Kłodnica nr 1.

Pozytywnie zaopiniowany operat rybacki będzie stanowić podstawę prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, w tym także służyć odbudowie zasobów ryb w zbiorniku Dzierżno Duże.

Ad. 6. Czy w związku z licznymi informacjami o konieczności budowy instalacji odsalania przy zakładach górniczych MKiŚ podjęto w tej sprawie jakieś działania? Czy znane jest źródło finansowania tych inwestycji?

W II kwartale 2024 roku Międzyresortowy Zespół ds. Odry pod przewodnictwem MKiŚ zobowiązał Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Przemysłu i spółki górnicze do zidentyfikowania potencjalnych inwestycji do końca br., w tym m.in. weryfikacji wcześniej zleczanych wstępnych ekspertyz i koncepcji. Do końca br. będą trwały analizy dotyczące najbardziej efektywnych kosztowo i technologicznie działań zmierzających do odsalania wód kopalnianych przez zakłady wydobywcze oraz zwiększenia możliwości retencyjnych. Zostaną również wskazane potencjalne źródła finansowania. Jednakże należy podkreślić, że

przy finansowaniu wspomnianych działań należy uwzględnić zasadę „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w preambule oraz w art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej¹.

Z wyrazami szacunku

W zastępstwie

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

Zał. wym.

¹ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej